

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Факультет гідрометеорології і екології
Кафедра агрометеорології та агроекології

Силабус курсу
ЗЕМЛЕУСТРІЙ
(обов'язковий)

Обсяг:	4 кредитів ЄКТС, 120 годин
Семестр, рік	7 семестр, IV рік навчання
Дні, час, місце	Вул. Львівська, 15, НЛК № 1, за розкладом
Викладач:	Данілова Наталія Василівна – кандидат географічних наук, старший викладач
Контактна інформація:	agro@onu.edu.ua , nataliadanilova0212@gmail.com
Робоче місце	вул. Львівська, 15, НЛК № 1, кафедра агрометеорології та агроекології (каб. 234)
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком роботи викладача. Онлайн-консультації: на платформі ZOOM.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни - коло знань, яке стосується вивчення, обліку та оцінки земельних ресурсів. При цьому вивчаються як теоретичні питання, так і практичні дії щодо здійснення землеустрою на різних адміністративно-територіальних рівнях.

Пререквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу викладаються після засвоєння студентами обов'язкових та вибіркових дисциплін, таких як «Ґрунтознавство», «Геодезія», «Ландшафтознавство», «Топографія з основами картографії» та інших дисциплін. Знання базових принципів необхідні для вивчення та практичного застосування у сфері планування використання і охорони земель, організації землекористування та оцінки земельних ресурсів.

Постреквізити: курс «Землеустрій» забезпечує глибоке розуміння курсів «Землевпорядне проектування», «Державний земельний кадастр» а також дисципліни вільного вибору. Формує здатність свідомого підходу до деяких аспектів при виконанні кваліфікаційної роботи.

Метою курсу є формування знань про основні положення землеустрою, порядок здійснення землеустрою, зміст землеустрою, а також про методику проведення землеустрою на базовому, регіональному і загальнодержавному рівнях.

Завданням дисципліни є підготовка землевпорядника-науковця до розуміння і практичного використання набутих знань з проблем землеустрою в практичній діяльності та науковій роботі.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати: визначення термінів в землеустрої; об'єкти, суб'єкти та систему землеустрою; зміст, завдання та призначення землеустрою; принципи землеустрою; роль і місце землеустрою в системі розвитку суспільних та земельних відносин, організації раціонального та ефективного використання земель; закономірності розвитку землеустрою в Україні, його структура та розподіл; рівні здійснення землеустрою та види землевпорядної документації,

стадії землевпорядного проектування; особливості землеустрою в різних галузях народного господарства.

вміти: дати оцінку стану використання та охорони земель на місцевому і регіональному рівнях; - дати науково-обґрунтовану оцінку організації проведення земельної реформи, розвиток земельних відносин в умовах ринкової економіки; виконувати роботи з перерозподілу земель між різними категоріями землекористувачів і землевласників, застосовувати знання щодо сталого землекористування; визначати цільове (функціональне) призначення об'єкту землеустрою та його правовий режим.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання:

Курс складається з лекцій (30 год.), практичних занять (30 год.) та організації самостійної роботи студентів (60 год.). Основна підготовка студентів проходить під час лекційних і практичних занять, проте значна увага приділяється самостійному опануванню матеріалу. У процесі викладання дисципліни застосовуються такі методи навчання: словесні (лекції, пояснення), наочні (демонстрація презентацій), практичні (виконання практичних завдань), а також самостійна робота, яка включає опрацювання навчальних матеріалів під керівництвом викладача та індивідуальну підготовку студентів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Зміст	
1. Основи землеустрою	Поняття, мета і завдання землеустрою. Основні етапи розвитку землеустрою. Зміст та принципи землеустрою. Основні терміни і визначення системи землеустрою. Суть, складові та функції системи землеустрою. Земельні перетворення в сучасній Україні	Обговорення, завдання, презентації
2. Законодавче забезпечення землеустрою в Україні та світі. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою	Правова основа землеустрою. Державні стандарти, норми і правила у сфері землеустрою	Обговорення, завдання, презентації
3. Поняття земельної ділянки	Визначення земельної ділянки. Право власності на землю. Підстави набуття прав на землю. Формування земельних ділянок. Вилучення і надання земельних ділянок. Встановлення (відновлення) на місцевості меж земельних ділянок	Обговорення, завдання, модульна контрольна робота №1
4. Земельний фонд країни основа держави	Особливості земельних ресурсів у порівнянні з іншими засобами виробництва. Структура земельного фонду України. Категорії земель. Класифікація угідь. Земельний фонд України у складі світових земельних ресурсів та сучасний стан його використання.	Обговорення, завдання, презентації
5. Організація території в межах населених пунктів та ОТГ	Населення, системи і форми розселення. Види населених пунктів. Місто як земельно господарська система. Взаємозв'язки землевпорядної та містобудівної документації. Зарубіжний досвід регулювання використання земель населених пунктів. Правове забезпечення зонування земель. Загальні принципи зонування земель	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання
6. Особливі властивості земельних ресурсів в землеустрої	Властивості землі, які враховуються при землеустрої. Характеристики просторових умов і як вони впливають на використання землі. Показники рельєфу та його дія на сільськогосподарське виробництво. Просторовий і природний покрив. Кліматичні, гідрогеологічні і гідрографічні умови для організації раціонального використання земель. Економічні і соціальні умови, які враховуються при землеустрої. Зв'язок землеустрою з планами економічного і соціального розвитку села. Склад і види землевпорядних робіт	Обговорення, завдання, презентації,

7. Оцінка ефективності проектних заходів землеустрою	Показники соціального, екологічного та економічного обґрунтування. Стратегічна екологічна оцінка. Оцінка впливу на довкілля	Обговорення, завдання, модульна контрольна робота №2
--	---	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Данілова Н.В. Землеустрій: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ. 2023. 130 с.
2. Володін М.О. Основи земельного кадастру: навч. посіб. Київ. 2000. 320 с.
3. Балакірський В.Б., Червоний М.В., Петренко О.Я. та ін. Геодезичні роботи при землеустрої: навч. посіб. 2008. 226 с.
4. Данілова Н.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Землеустрій» для студентів денної та заочної форми за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій», рівень вищої освіти бакалавр. Одеса, ОДЕКУ, 2023, 43 с.
5. Генсірук С.А. Регіональне природокористування. Львів: Світ. 1992. 336 с.

Додаткова література

1. Дроздяк М.В., Казьмір П.Г. Просторова організація агроландшафтів: Навч. посібник. Львів. 2007. 185с.
2. Добряк Д.С. Концептуальні засади розвитку землеустрою. Землевпорядкування. 2001. №1. С. 31.
3. Казьмір П.Г., Казьмір Л.П. Землевпорядне проектування. Організація угідь і сівозмін та упорядкування території сівозмін: курс лекцій. Львів: ЛДАУ. 2007. 97с.
4. Добряк Д.С., Канаш О.П., Бабміндра Д.І. та ін. Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологобезпечного використання. Київ : «Урожай». 2007. 464 с.

Електронні ресурси

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Tex>
2. Верховна Рада України (Офіційний сайт). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Головний правовий портал України. URL: <http://search.ligazakon.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. URL: <http://land.gov.ua/usi-novyny.html>
5. Земельний кодекс України: прийнятий 25.10.2001 № 2768-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3-4. Ст. 27. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
6. Про землеустрій: закон України від 22.05.2003 № 858-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. ст. 282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>
7. Про державний земельний кадастр: закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>
8. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: закон України. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5-6. ст. 46. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>

9. Про регулювання містобудівної діяльності: закон України. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 34. ст. 343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт: закон України. Голос України від 03.11.2012 № 208. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5394-17#Text>
11. Про оцінку земель: закон України. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. ст. 229. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>
12. Про державну експертизу землевпорядної документації: закон України. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 38. ст. 471. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1808-15#Text>

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування і тестування, оцінювання практичних робіт та виконання індивідуальних завдань.

Форма і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – іспит.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL : https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або семінарському занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.

Поведінка в аудиторії: здобувачі мають дотримуватися трудового розпорядку по університету і факультету, на якому проходять заняття. Бажаною є ділова та творча атмосфера на лекціях та практичних заняттях, під час контрольних заходів – необхідно дотримуватися затверджених правил та підтримувати діловий зосереджений стиль поведінки без лишніх розмов, відволікань, шуму, тощо.